

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2013/2158(INI)

28.11.2013

NACRT IZVJEŠĆA

o Europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: zapošljavanje i socijalna stajališta u godišnjem pregledu rasta za 2014.
(2013/2158(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izjavitelj: Sergio Gutiérrez Prieto

PR_INI

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA3

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2014.

(2013/2158(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 145., 148., 152. i 153. stavak 5. UFEU-a,
- uzimajući u obzir članak 28. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. studenog 2013. naslovljenu „Godišnji pregled rasta za 2014.” (COM(2013)0800) i nacrt Zajedničkog izvješća o zapošljavanju priloženog uz nju,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 23. listopada 2013. o „Europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: provedba prioriteta za 2013.”¹,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. listopada 2013. naslovljenu „Jačanje socijalne dimenzije ekonomske i monetarne unije (EMU)” (COM(2013)0690),
- uzimajući u obzir usmeno pitanje O-000120/2013 upućeno Komisiji i rezoluciju Parlamenta od 21. studenog 2013. koja se odnosi na komunikaciju Komisije naslovljenu „Jačanje socijalne dimenzije ekonomske i monetarne unije (EMU)”²,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. pod nazivom „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir svoju zakonodavnu rezoluciju od 8. rujna 2010. o „prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica: II. dio integriranih smjernica strategije Europa 2020.”³,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. travnja 2012. pod nazivom „Oporavak koji donosi veliki broj radnih mjesta” (COM(2012)0173),
- uzimajući u obzir usmeno pitanje O-000120/2012 upućeno Komisiji i rezoluciju Parlamenta od 14. lipnja 2012. koja se odnosi na „Oporavak koji donosi veliki broj radnih mjesta”⁴,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 23. studenog 2010. pod naslovom „Program za nove vještine i radna mjesta: europski doprinos punom zaposlenju” (COM(2010)0682)

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0447.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0515.

³ SL C 308 E, 20.10.2011., str. 116.

⁴ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 81.

i rezoluciju Parlamenta od 26. listopada 2011. na tu temu¹,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2010. naslovljenu „Europska platforma protiv siromaštva i socijalne isključenosti: Europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju” (COM(2010)0758) i rezoluciju Parlamenta od 15. studenog 2011. na tu temu²,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Inicijativa o mogućnostima za mlade” (COM(2011)0933),
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 20. studenog 2012. na temu „Sporazum o socijalnom ulaganju kao odgovor na krizu”³,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. veljače 2013. naslovljenu „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju – uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.” (COM(2013)0083),
 - uzimajući u obzir usmeno pitanje O-000057/2013 upućeno Komisiji i odgovarajuću rezoluciju Parlamenta od 12. lipnja 2013. o komunikaciji Komisije „Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju – uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.”⁴,
 - uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A7-0000/2013),
- A. budući da je recesija u eurozoni završila, broјčano govoreći, u drugom kvartalu 2013., ali budući da će godišnji rast u eurozoni ostati negativan ove godine, a nezaposlenost i nejednakost rekordno su visoke; budući da se rast treba dodatno poticati kako bi se to smatralo dugoročnim oporavkom i kako bi došlo do potrebnog zamaha za oslobađanje EU-a od njegovih društveno-gospodarskih izazova;
- B. budući da je nezaposlenost u EU-u dosegla zabrinjavajuću brojku od 26,6 milijuna⁵, budući da je dugoročna nezaposlenost porasla u većini država članica te da je dosegla rekordnu razinu u EU-u kao cjelini; budući da je nezaposlenost više izražena u onim državama koje se obvezuju na veću fiskalnu konsolidaciju;
- C. budući da je stopa nezaposlenosti mladih dosegla neviđenu razinu, u prosjeku 23 % za EU kao cjelinu, i budući da je u nekim državama članicama stopa nezaposlenosti mladih između 16 i 25 godina viša od 50 %; budući da je situacija na tržištu rada posebno kritična za mlade, bez obzira na njihov stupanj obrazovanja, koji se ne zapošljavaju ili sklapaju nesigurne ugovore o radu ili neplaćenom pripravničkom radu;
- D. budući da je dugoročna nezaposlenost u porastu te uzrokuje strukturnu nezaposlenost;

¹ SL C 131 E, 8.5.2013., str. 87.

² SL C 153 E, 31.5.2013., str. 57.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0419.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0266.

⁵ *Zapošljavanje i socijalno stanje u EU: Kvartalni pregled*, listopad 2013.

budući da se segmentacija tržišta rada nastavlja povećavati, prosječni dohoci kućanstava smanjuju se u mnogim državama članicama, a pokazatelji upućuju na trend siromaštva visoke razine i ozbiljnih oblika te socijalne isključenosti, uključujući siromaštvo unatoč zaposlenju;

- E. budući da je velik i, u nekim slučajevima, sve veći porezni jaz, posebno za zaposlenike s niskim prihodima i dodatnim dohotkom, i dalje problem u znatnom broju država članica te da povećava nejednakost; budući da je Međunarodni monetarni fond (MMF) nedavno utvrdio kako postoji područje za bolje i progresivnije oporezivanje kako bi se povećala legitimnost napora u pogledu konsolidacije, istodobno ulažući više napora u promicanje rasta i uvodeći postupno dodatni prihod; budući da postoji potreba za prebacivanjem poreznog opterećenja s rada na druge oblike održivih poreza;
- F. budući da su učinci krize i provođenje politike prekomjerne fiskalne konsolidacije posljednjih godina uzrokovali neviđenu i sve veću razliku u proizvodnji i zapošljavanju između ključnih i perifernih država; budući da je razlika između ključnih i perifernih država u pogledu stope nezaposlenosti dosegla 10 postotnih bodova 2012., u usporedbi sa samo 3,5 postotnih bodova 2000.; budući da je predviđeno da će ta razlika dosegnuti vrhunac ove godine;
- G. budući da su sustavne pogreške u gospodarskim predviđanjima Komisije za rast i nezaposlenost posljednjih godina dokaz potrebe za promjenom dijagnoze i strategije u cilju završetka krize; budući da se fiskalna konsolidacija usporila, ali deflacija određenih strukturnih reformi, koje se većinom usredotočuju na vanjsku potražnju, ima iste ozbiljne učinke na unutarnju potražnju, sa stagnirajućim ulaganjem i rastom te slabim otvaranjem radnih mjesta;
- H. budući da se određena makroekonomska neravnoteža, na primjer na području vanjske konkurentnosti, poboljšala, iako se unutarnja neravnoteža između država članica pogoršava; budući da dokazi upućuju na to da politika univerzalnog pristupa koja se oslanja na vanjsku potražnju, a koja istiskuje unutarnju potražnju, nije moguća za sve članove eurozone istodobno; budući da ovo povećava (podcijenjen) negativan učinak istodobnih programa štednje, obeshrabrujući time unutarnju potražnju i uzrokujući preveliko oslanjanje na potražnju iz trećih zemalja, u vrijeme kada postoje znakovi slabijeg izgleda za gospodarstva u razvoju;
- I. budući da je usmjerenost na brzinu i intenzitet provođenja strukturnih reformi asimetrična među državama članicama, tako da je zahtjevnija za periferne države nego za ključne države, što predstavlja situaciju koja je odgovorna za pogoršanje neravnoteže u ostvarivanju rasta u EU-u;
- J. budući da su najveći izazovi s kojim se eurozona trenutačno suočava društveno-gospodarske razlike među državama članicama; budući da se velika nezaposlenost i socijalni problemi s kojima se trenutačno suočava mogu proširiti na druge države članice unutarnjom trgovinom, uz eroziju ljudskog kapitala koji uzrokuje pogoršanje dugoročne međunarodne konkurentnosti, što može dovesti do pogoršanja gospodarskih temelja EU-a kao cjeline; budući da je u interesu svih država članica osigurati pravodobno i učinkovito rješavanje pitanja zapošljavanja i socijalnih izazova;

- K. budući da u mnogim državama članicama privatni dug (kućanstvo i korporativni) prelazi 200 % BDP-a; budući da je privatno razduživanje teže u kontekstu javnog razduživanja; budući da je, zabrinjavajuće, to teret za rast i otvaranje radnih mjesta u EU-u;
- L. budući da mala i srednja poduzeća predstavljaju okosnicu gospodarstva EU-a, ali i dalje imaju zabrinjavajuće visoku stopu zaduženosti te su i dalje suočeni s najvišim troškovima kredita i smanjenom dostupnošću kredita; budući da manja poduzeća u perifernim državama plaćaju između 4 i 6 postotnih bodova više za bankovno kreditiranje od svojih partnera u središnjoj Europi, pri čemu su u znatno nepovoljnom položaju te stoga otežavaju izgleda regije za uravnotežen gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta;
- M. budući da je ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje, istraživanje i inovacije – ključna područja gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta – u EU-u i dalje manje nego među glavnim gospodarskim partnerima i konkurentima drugdje u svijetu; budući da je produktivno ulaganje u ta područja ključno za održiv izlazak iz krize;
- N. budući da je kombinacija koherentne politike koja obuhvaća makroekonomske politike, strukturne politike, solidne ustanove tržišta rada, nesegmentirana tržišta rada, koordinaciju kolektivnih pregovora i dovoljno financirane sustave socijalne skrbi (koji služe kao automatski stabilizatori) ključna u apsorpciji cikličnih šokova;
- O. budući da od 2010. raste razlika u kapacitetu nacionalnih, fiskalnih stabilizatora koji neutraliziraju gospodarsku krizu i nezaposlenost koja proizlazi iz nje te socijalne posljedice, pri čemu je taj kapacitet gotovo nestao u onim državama koje je kriza najjače pogodila; budući da su prihodi kućanstava, a time i domaća potražnja, posljedično bili manji zaštićeni nego prije, što je dodatno produbilo recesiju; budući da je Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja Parlamenta održao javno savjetovanje 9. srpnja 2013. o temi „Socijalna dimenzija EMU-a – europski program za naknade za nezaposlenost” što je utvrdio potrebu za automatskim stabilizatorima na razini eurozone;
- P. budući da je stopa siromaštva u stalnom porastu od 2007., tako da je 24,2 % stanovništva EU-a trenutačno izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti; budući da su se smanjili izdaci za socijalnu zaštitu u gotovo svim državama članicama i budući da Odbor za socijalnu zaštitu upozorava da je sve veći broj ljudi izložen riziku od dohodovnog siromaštva, siromaštva djece, ozbiljnog siromaštva i socijalne isključenosti zbog učinka fiskalnih mjera konsolidacije;
- Q. budući da, unatoč hitnosti situacije, EU ne uspijeva postignuti gotovo niti jedan cilj strategije Europa 2020. i budući da je napredak u državama članicama u postizanju ciljeva strategije Europa 2020. razočarao; budući da obveze preuzete programima nacionalnih reformi u 2013. nisu dovoljne da bi se postigla većina ciljeva na razini EU-a;
- R. budući da je ključno poticati demokratsku odgovornost, vlasništvo i legitimnost svih sudionika uključenih u Europski semestar; budući da je odgovarajuće uključivanje Parlamenta ključni dio ovog postupka; budući da su nacionalni parlamenti predstavnici i jamci prava koja su ostvarili i delegirali građani; budući da bi uvođenje Europskog semestra trebalo u cijelosti poštovati ovlasti nacionalnih parlamenata;

SOCIJALNI POKAZATELJI

1. pozdravlja činjenicu da ove godine nacrt Zajedničkog izvješća o zapošljavanju priloženog godišnjem pregledu rasta prvi put obuhvaća pokazatelje zapošljavanja i socijalnih politika koji pružaju pomoć u jačanju praćenja zapošljavanja i socijalnog razvoja kao dio makroekonomskog nadzora u okviru Europskog semestra; smatra da to predstavlja potvrdu potrebe za jačanjem socijalne dimenzije Ekonomske i monetarne unije, što nije poželjno, ali je također potrebno kako bi se pronašao izlaz iz krize i spriječile ozbiljne društveno-gospodarske razlike u eurozoni, potičući tako njezinu održivost;
2. međutim, sa žaljenjem smatra da ovi pokazatelji nisu obvezujući, u usporedbi s pregledom stanja postupka utvrđivanja makroekonomske neravnoteže; traži od Komisije da ispravi ovo stanje, što ne odražava potrebu za osiguravanjem jednakosti makroekonomskih i socijalnih stajališta kao dijela postupka Europskog semestra; smatra da je ovo stanje posebno zabrinjavajuće u pogledu sve veće socijalne neravnoteže i neravnoteže u odnosu na zapošljavanje u EU-u;
3. žali što su pokazatelji zapošljavanja i socijalni pokazatelji koje je predložila Komisija nedovoljni za temeljito obuhvaćanje zapošljavanja i socijalnog stanja u državama članicama; poziva na uključivanje dodatnih pokazatelja u pregled stanja, posebno razine siromaštva djece, indeksa dostojnog rada i europskog indeksa zanemarive naknade koja ne omogućuje preživljavanje kako bi se omogućila prikladna ocjena socijalnog stanja u EU-u;
4. poziva Komisiju da upotrijebi socijalni pregled stanja ne samo kao analitički instrument nego i kao osnovu za razvoj konkretnih pokazatelja kako se države članice bore protiv nezaposlenosti ili je sprečavaju, smanjuju socijalnu nejednakost, promiču aktivno uključivanje i sprečavaju socijalni damping koji bi tada ušao u izradu i provedbu preporuka za pojedine države za 2014. u okviru postupka Europskog semestra;
5. poziva Vijeće da utvrdi konkretna mjerila zapošljavanja i socijalne pokazatelje u obliku donje granice u pogledu socijalne zaštite EU-a kako bi se potaknule pravodobne aktivacijske mjere na razini EU-a;

Sastanci ministara za zapošljavanje i socijalna pitanja Euroskupine

6. ističe važnost sastanka ministara za zapošljavanje i socijalna pitanja Euroskupine prije Euro sastanka na vrhu kako bi se osiguralo potpuno rješavanje socijalnih pitanja i pitanja u vezi sa zapošljavanjem u raspravama i odlukama tijela eurozone, a radi doprinosa sastancima čelnika država i vlada eurozone;

POTREBA ZA PONOVNIM POTICANJEM UNUTARNJE POTRAŽNJE I OTVARANJEM KVALITETNIH RADNIH MJESTA PRODUKTIVNIM ULAGANJEM I POVEĆANOM PRODUKTIVNOŠĆU

7. upozorava da je novi postupak utvrđivanja makroekonomske neravnoteže dosad pokrenut uglavnom radi poticanja država da poboljšaju svoju konkurentnost, pridonoseći tako pritiscima deflacije u južnoj Europi, bez zahtijeva za istim naglašavanjem stvaranja pritisaka inflacije povećanjem plaća u onim državama s potrebnim manevarskim prostorom kako bi to učinili; upozorava da se uporabom istih instrumenata kojima se nastoji ostvariti rast putem vanjskog sektora za sve države eurozone smanjuju očekivani

neto rezultati povećanjem vanjske potražnje na račun unutarnje potražnje;

8. poziva Komisiju da se aktivnije usredotoči na ponovno poticanje unutarnje potražnje, koja je i dalje zaustavljena i koja će biti ključna za otvaranje održivih radnih mjesta i produktivnosti te sprečavanje rizika od deflacije;

Pakt o povećanju ulaganja i produktivnosti u EU-u

9. upućuje na to da, iako strukturne reforme mogu srednjeročno i dugoročno uroditi plodom, potreba za poticanjem unutarnje potražnje EU-a zahtijeva da Komisija i Vijeće hitno uvedu ambiciozan, koordiniran plan ulaganja radi kratkoročnog održavanja rasta i kvalitetnih radnih mjesta te srednjoročnoga poticanja potencijala; primjećuje da je glavni cilj već utvrđen u strategiji Europa 2020. i u Paktu za rast i zapošljavanje sklopljenom u lipnju 2012., ali da se financiranje mora ubrzati;
10. ističe da se konkurentnost EU-a može srednjeročno do dugoročno potaknuti ponajprije ulaganjima koja potiču produktivnost u obrazovanje, istraživanje i razvoj i neprestane inovacije; smatra da su to pokretači koji bi EU učinili poželjnim odredištem globalnih poduzeća, izvoznikom proizvoda i usluga s visokom dodatnom vrijednošću i osiguravateljem radnih mjesta visoke kvalitete;
11. izražava zabrinutost da je više od 20 država članica smanjilo javne izdatke za obrazovanje u relativnom smislu (kao postotak BDP-a), ugrožavajući tako svoj rast i potencijal za radna mjesta te svoju konkurentnost; upućuje na to da će smanjivanje takvih ulaganja povećati strukturnu slabost EU-a, uzevši u obzir nesukladnost između sve veće potrebe za visokokvalificiranim radnicima i činjenice da je trenutačno u mnogim državama članicama velik udio radne snage niskokvalificiran;
12. pozdravlja činjenicu da Komisija u godišnjem pregledu rasta 2014. poziva države članice da zaštite ili promiču dugoročno ulaganje u obrazovanje, istraživanje i inovacije, mjere u pogledu energije i klime; međutim, smatra to nedovoljnim kako bi se državama članicama s već ograničenim proračunima omogućilo postizanje tog cilja; poziva Komisiju da istraži i promiče potrebne reforme kako bi se isključila produktivna ulaganja, na primjer u obrazovanje te istraživanje te razvoj, iz deficitarnih ciljeva utvrđenih u pravilima EU-a kako bi ih se izoliralo u pogledu njihova potencijala za stvaranje rasta i radnih mjesta;
13. poziva na jaču potporu Europske investicijske banke i za oslobađanje sredstava EU-a radi potpore hitnim investicijskim planovima; primjećuje da obveznice projekta već pružaju mehanizam za potporu ulaganja, ali u pogledu stope slabog rasta i otvaranja radnih mjesta u eurozoni kao dokaza da treba biti ambiciozniji radi razvoja potrebnih javnih i koordiniranih ulaganja;

Europska financijska sredstva

14. naglašava da, u vrijeme ozbiljnih fiskalnih ograničenja i smanjene mogućnosti pozajmljivanja u privatnom sektoru, strukturni i investicijski fondovi EU-a predstavljaju nužno uporište za poticanje gospodarstva i pomoć pri postizanju ciljeva rasta i zapošljavanja u okviru strategije Europa 2020.; u vezi s tim, ističe da se u pogledu ključne uloge koju ima kohezijska politika u razvoju nacionalnih programa u okviru Europskog

semestra, godišnji pregled rasta za 2014. treba ponajprije usmjeriti na tu politiku;

15. smatra da je kohezijska politika ključna u pomoći pri smanjivanju unutarnjih konkurentnih razlika i strukturne neravnoteže; poziva Komisiju da hitno ponovno programira neiskorištena strukturna sredstva u korist programa za zapošljavanje mladih i malih i srednjih poduzeća; poziva Komisiju da pronade posebna rješenja za one države s vrlo visokom stopom nezaposlenosti koje će biti prisiljene vratiti sredstva EU-a zbog problema sufinanciranja; u tu svrhu, zahtijeva od Komisije da istraži mogućnost izuzimanja sudjelovanja država članica iz sufinanciranja sredstava EU-a ili programa (pod naslovom 1. („Održivi rast”) višegodišnjega financijskog okvira (MFF)) iz izračuna njihova strukturnog deficita kako je utvrđeno u dvostrukom paketu;
16. poziva Komisiju da primjeni načelo opskrbe na sva sredstva za razdoblje od 2014. do 2020. za one države članice koje imaju najvišu stopu nezaposlenosti i koje prolaze kroz postupke duboke fiskalne konsolidacije, posebno u pogledu programa za poticanje gospodarskog rasta, zapošljavanja i strateškog ulaganja;
17. smatra da se najmanje 25 % nacionalnih kohezijskih fondova treba upotrijebiti za određene programe u okviru Europskog socijalnog fonda u onim državama članicama s najvećom stopom nezaposlenosti i siromaštva;

Kvalitetna radna mjesta i pristojne plaće radi povećanja produktivnosti

18. izražava zabrinutost da strategija Komisije za obnovu konkurentnosti EU-a prekomjernom prilagodbom jediničnog troška rada smanjenjem plaća osjetno narušava kupovnu moć mnogih radnika EU-a, smanjuje dohotke kućanstava i obeshrabruje unutarnju potražnju, dodatno povećavajući nezaposlenost i socijalnu isključenost, posebno u onim državama koje je kriza najjače pogodila; naglašava da poprečna politika obnove konkurentnosti mora uzeti u obzir strategije usmjerene na druge troškove proizvodnje, razvoj cijena i profitne marže;
19. pozdravlja preporuke Komisije ključnim državama s potrebnim manevarskim prostorom da provode politike širenja povećanjem plaća; poziva Komisiju da uputi ambiciozne preporuke koje će pomoći smanjiti prekomjerne pritiske deflacije na južnu Europu i spriječiti rizik od pogoršavanja neravnoteže rasta i otvaranja radnih mjesta u eurozoni;
20. primjećuje da Komisija u svojem nacrtu Zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2014. naglašava da su smanjenja jediničnog troška rada i umjerenost plaća ušli u razvoj cijena sporo i nepotpuno, djelomično zbog istodobnih povećanja neizravnih poreza i administriranih cijena zbog fiskalne konsolidacije;
21. primjećuje da su pristojne plaće bitne ne samo za socijalnu koheziju i pravednost u društvu nego i za održavanje jakog gospodarstva; poziva Komisiju da predloži mjere koje se bave nejednakošću i koje jamče pristojnu plaću; poziva države članice na borbu protiv siromaštva unatoč zaposlenju provodeći politike tržišta rada kojima je cilj osiguravanje zanemarive naknade koja ne omogućuje preživljavanje za one koji su zaposleni;
22. poziva Komisiju da istraži mogućnost smanjenja pritiska na plaće kroz programe za minimalne plaće koje se mogu razlikovati u svakoj državi kako bi odražavale srednje

udjele plaće i različite razine produktivnosti; naglašava da takve mjere mogu omogućiti smanjenje rizika od deflacije i nejednakosti te ograničenje nominalne neravnoteže konkurentnosti i trenutačnih računa;

23. naglašava da je kvaliteta radnih mjesta ključna u gospodarstvu s velikim intenzitetom znanja kako bi se promicala visoka radna produktivnost i brze inovacije kvalificiranom, prilagodljivom, predanom radnom snagom s pristojnim standardima zdravlja i sigurnosti, osjećajem sigurnosti i razumnim radnim vremenom; smatra da godišnji pregled rasta za 2014. tome ne poklanja dovoljno pozornosti te poziva Komisiju da ispravi stanje u preporukama za države za 2014.; vjeruje da se smjernice politike trebaju posebno usredotočiti na pristup radnika ključnom skupu radničkih prava utvrđenih u Ugovorima i ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo država članica;

Ponovno usmjeravanje na smanjenje duga: jedan od glavnih tereta europskog rasta i otvaranja radnih mjesta

24. naglašava da je prekomjerna fiskalna konsolidacija dovela do prekomjernog usmjeravanja na razduživanje javnog duga, koji je otežao smanjenje duga privatnog sektora; primjećuje da je MMF već upozorio kako je glavni teret europskog rasta i otvaranja radnih mjesta zapravo privatni dug (kućanstva i korporativni dug), dok godišnji pregled rasta naglašava rizik od visokog javnog duga;
25. naglašava da održivi izlazak iz krize zahtijeva učinkovite mjere za rješavanje duga, nedostatka domaće likvidnosti i pad ulaganja; podsjeća da je održivost privatnog duga preduvjet za ulaganje, rast i otvaranje radnih mjesta; poziva Komisiju na uvođenje mjera koje omogućuju pravilno restrukturiranje duga, posebno za kućanstva i mala i srednja poduzeća;
26. upozorava da su mala i srednja poduzeća suočena s najvećim kreditnim troškovima i sve manjom dostupnošću kredita; naglašava da to ne otežava samo rast i otvaranje radnih mjesta u EU-u s obzirom na znatan potencijal malih i srednjih poduzeća za otvaranje novih radnih mjesta nego i pogoršava neravnotežu u eurozoni jer postoji zabrinjavajuće povećanje razlika troška bankovnog kreditiranja između ključnih i perifernih država; pozdravlja činjenicu da je prepoznata važnost pristupa financiranju malih i srednjih poduzeća te potiče države članice da im pristup financiranju malih i srednjih poduzeća postane apsolutni prioritet u njihovim nacionalnim planovima rasta; potiče države članice da omoguće jednostavan pristup sredstvima EU-a određenima u tu svrhu;
27. poziva Komisiju da surađuje s državama članicama u stvaranju recikliranih-instrumenata za odobrenje zajmova koje financira kombinacija službenih i privatnih resursa i/ili koje podupiru jamstva koja su izdale europske ustanove, kao što je Europska investicijska banka, radi hitne pomoći u obnovi kućanstava i malih i srednjih poduzeća;
28. poziva na jačanje alternativnih izvora financiranja privatnog sektora, kao što su snažne zadružne ili javne razvojne banke koje mogu promicati usmjeravanje likvidnosti na realno gospodarstvo i prikladno financiranje projekta i razvoja;

REFORME ZA POVEĆANJE KVALITETNOG SUDJELOVANJA NA TRŽIŠTU RADA

29. poziva Komisiju da učini obveznim predstavljanje nacionalnih općih planova i planova za zapošljavanje mladih u preporukama za države za 2014.; žali što, unatoč opetovanim zahtjevima Parlamenta, znatan broj država članica nije predstavio takve planove u 2013.;
30. žali što Vijeće nije uspjelo uzeti u obzir poziv Parlamenta na usmjerenost na kvalitetu radnih mjesta i njegove smjernice za 2013.; poziva Komisiju na uključivanje kvalitete radnih mjesta, osposobljavanja, pristupa cjeloživotnom učenju, temeljnih radničkih prava i potpore mobilnosti tržišta rada te obavljanja samostalne djelatnosti kroz povećanu sigurnost radnika u preporuke za države na temelju godišnjeg pregleda rasta za 2014.;
31. naglašava da se reforme tržišta rada trebaju usredotočiti na povećanje produktivnosti rada i učinkovitost radi poticanja gospodarske konkurentnosti EU-a i omogućivanja održivog rasta i otvaranja radnih mjesta, istodobno strogo poštujući sadržaj i duh europske socijalne stečevine i njezinih načela; smatra da reforme tržišta rada treba provesti na takav način da promiču kvalitetu radnih mjesta;
32. vjeruje da strukturne reforme tržišta rada trebaju uvesti unutarnju fleksibilnost kako bi se održala zaposlenost u vrijeme gospodarskog poremećaja te da trebaju osigurati kvalitetu radnih mjesta, sigurnost promjene radnog mjesta, stavljanje na raspolaganje programa za naknadu za nezaposlenost koji se temelje na uvjetima aktivacije i povezani su s politikom reintegracije koje održavaju poticaje za zapošljavanje, istodobno osiguravajući pristojan dohodak, i uspostavu ugovornih dogovora koji sprečavaju segmentaciju tržišta rada, predviđaju gospodarsko restrukturiranje i osiguravaju pristup cjeloživotnom učenju;
33. izražava zabrinutost da ublažavanje uvjeta koji poduzećima omogućuju isključivanje iz kolektivnih ugovora više razine i pregled sektorskih dogovora o plaći implicira izuzimanje velikog broja radnika iz ostvarivanja njihova prava na kolektivne pregovore;
34. naglašava važnost aktivnih politika rada u trenutačnom kontekstu; izražava duboku zabrinutost što je nekoliko država članica smanjilo dodjelu proračuna radi financiranja aktivnih politika rada unatoč sve većoj stopi nezaposlenosti; poziva države članice na povećanje pokrivenosti i učinkovitosti aktivnih politika tržišta rada uskoj suradnji sa socijalnim partnerima;
35. poziva Komisiju da izradi odgovarajuće politike koje podupiru otvaranje radnih mjesta za dugoročnu nezaposlenost, starije nezaposlene, žene i druge prioritetne skupine koje je kriza veoma teško pogodila, kao što su imigranti i osobe s invaliditetom;

Nezaposlenost mladih

36. izražava duboku zabrinutost što stopa nezaposlenosti mladih ponovno nastavlja rasti; primjećuje da stanje nezaposlenosti mladih posebno zabrinjava; stoga poziva Komisiju i države članice da u tom pogledu poduzmu hitne mjere; poziva da Europski pakt za zapošljavanje mladih provede odavno usuglašene mjere te da nova sredstva i mjere osiguraju rješavanje nezaposlenosti mladih smanjujući broj mladih koji su nezaposleni, ne školuju se i ne usavršavaju se (NEET-ovi), uzimajući u obzir kvalitativan aspekt dostojnog rada koji potpuno poštuje temeljne radne standarde;
37. pozdravlja usvajanje Jamstva za mlade u Vijeću i odvajanje šest milijardi EUR za

inicijativu za zapošljavanje mladih u okviru sljedećeg VFO-a; poziva države članice da hitno provedu programe za jamstva za mlade te da učinkovito upotrijebe dostupne resurse, usredotočujući se na one u najtežim situacijama;

38. sa zadovoljstvom naglašava da se ta sredstva mogu upotrebljavati tijekom prve dvije godine sljedećeg financijskog okvira; no podsjeća da je taj iznos nedovoljan za održivu borbu protiv nezaposlenosti mladih te da treba predstavljati samo početni obrok u borbi protiv nezaposlenosti mladih; naglašava da je Međunarodna organizacija rada (ILO) izračunala da je potrebna 21 milijarda eura za provedbu učinkovitog programa za borbu protiv nezaposlenosti mladih samo u eurozoni; poziva Komisiju da Jamstva za mlade učini prioritetom te da poveća dostupan proračun u obećanom srednjoročnom pregledu VFO-a;
39. poziva Komisiju i Vijeće da državama članicama u slučaju prekomjernog deficita osiguraju fiskalni prostor za iskorištavanje tih mjera, posebno privremenim izuzećem sufinanciranja mjera država članica za borbu protiv nezaposlenosti mladih iz izračuna prekomjernih deficita;
40. poziva Komisiju da predloži kvalitativni okvir za prakse koji, između ostaloga, obuhvaća mjerila za odgovarajuću plaću, ciljeve učenja, radne uvjete te zdravstvene i sigurnosne standarde; poziva Komisiju, države članice i europske socijalne partnere da ambiciozno provedu Savez za strukovno naukovanje;

Mobilnost na tržištu rada

41. vjeruje da postoji hitna potreba, s obzirom na broj radnika, posebno mladih, koji napuštaju zemlju podrijetla i odlaze u druge zemlje EU-a u potrazi za zaposlenjem, za razvojem odgovarajućih mjera za promjenu zakonodavstva EU-a kako bi se jamčila prenosivost mirovinskih prava te, u trajanju od najmanje tri mjeseca, nastavak povlastica za zaposlene za vrijeme traženja zaposlenja u drugoj državi članici;
42. pozdravlja namjeru Komisije da nadogradi Europski portal za radnu mobilnost (EURES) intenziviranjem i širenjem njezinih aktivnosti, a osobito promicanjem mobilnosti mladih; poziva da se u tu svrhu izradi nacrt posebne strategije u suradnji s državama članicama; također primjećuje da mobilnost mora ostati dobrovoljna i da ne smije ograničiti otvaranje radnih mjesta i mjesta osposobljavanja;
43. primjećuje da je zakonodavstvo jedinstvenog tržišta općenito tema skupa EU-28, ali s obzirom na to da je potreba za integracijom važnija na području eura, poziva Komisiju da istraži mogućnost članova EMU-a da sudjeluju u poboljšanoj suradnji radi usvajanja zakonodavstva koje brže i učinkovitije potiče mobilnost na tržištu rada unutar EMU-a (npr. u pogledu prenosivosti dodatnih mirovinskih prava ili usvajanja dogovora o suradnji među nacionalnim agencijama za zapošljavanje u EMU-u);

Pravedniji sustavi oporezivanja

44. primjećuje da se nejednakost dohodaka povećava diljem i unutar država članica, posebno na jugu EU-a i na njegovoj periferiji; nadalje, primjećuje da je kriza u mnogim državama produbila dugoročne trendove polarizacije plaća i segmentaciju tržišta rada, koji su, uz

manje redistributivne sustave oporezivanja i socijalne skrbi, rasplamsali sve veću nejednakost;

45. budući da veliki i, u nekim slučajevima, sve veći porezni jaz, posebno za zaposlenike s niskim prihodima i drugim prihodom, i dalje je problem u znatnom broju država članica te povećava nejednakost; međutim, primjećuje da je samo nekoliko država poduzelo korake za rješavanje ovog problema, posebno zbog ograničene fiskalne marže;
46. zabrinut je da u godišnjem pregledu rasta za 2014. Komisija podupire dodatno povećanje neizravnih poreza koji su općenito manje progresivni nego izravni porezi; poziva Komisiju da uzme u obzir izvješće o oporezivanju Međunarodnog monetarnog fonda iz listopada 2013. kojim se utvrđuje kako postoji područje za bolje i progresivnije oporezivanje kako bi se povećala legitimnost napora u pogledu konsolidacije, istodobno ulažući više napora u promicanje rasta i uvodeći postupno dodatni prihod;
47. podupire poziv Komisije da prebaci porezno opterećenje s rada i predlaže prebacivanje prema drugim oblicima održivog poreza, kao što je usklađeni porez na dobit, porez na financijske transakcije (FTT) i porez na emisije ugljika;
48. poziva države članice na usvajanje mjera koje pogoduju otvaranju radnih mjesta, kao što su reforme poreza na rad koje omogućuju poticaje za zapošljavanje, podupiru obavljanje samostalne djelatnosti i promiču poslovanje u strateškim sektorima;
49. primjećuje važnost smanjenja oporezivanja rada, posebno kroz dobro ciljana privremena smanjenja doprinosa za socijalno osiguranje ili programe potpora za zapošljavanje za nove zaposlenike, posebno slabo plaćene i niskokvalificirane radnike, dugoročno nezaposlene i druge ranjive skupine, istodobno osiguravajući dalekosežnu održivost javnog mirovinskog sustava;
50. naglašava važnost poduzimanja učinkovitih koraka u borbi protiv neprijavljenog rada, lažnog obavljanja samostalne djelatnosti i porezne prevare, posebno u trenutnom kontekstu fiskalne konsolidacije kako bi se zaštitili radnici i prihodi te zadržalo javno povjerenje u pravednost i učinkovitost poreznih sustava;

SOCIJALNI TRENDOVI I ODRŽIVOST SUSTAVA SOCIJALNE ZAŠTITE

Siromaštvo i socijalna isključenost moraju se smanjiti

51. zabrinut je zbog povećanja siromaštva u svim dobnim skupinama od ciklusa Europskog semestra 2013.; primjećuje da su se prethodnih godina siromaštvo i socijalna isključenost osoba između 18 i 64 godina znatno povećali u dvije trećine država članica, većinom zbog sve veće razine kućanstava bez zaposlenja ili s niskim intenzitetom zaposlenja i siromaštva unatoč zaposlenju; primjećuje da je rizik od siromaštva i socijalne isključenosti 2012. bio veći (48,8 %) za državljane trećih država (između 18 i 64) nego za državljane EU-a;
52. pozdravlja prepoznavanje potrebe za suočavanjem sa socijalnim posljedicama i osiguravanjem financijske stabilnosti socijalne zaštite u godišnjem pregledu rasta za 2014.; poziva države članice da ojačaju sigurnosne mreže, osiguraju učinkovitost

socijalnih sustava i ulažu u preventivne mjere; potiče Komisiju da uzme u obzir učinak programa ekonomske prilagodbe za napredak u ostvarivanju glavnih ciljeva strategije Europa 2020. u onim državama članicama koje su suočene s financijskim teškoćama i da dogovori izmjene usmjerene na usklađivanje programa prilagodbe s ciljevima strategije Europa 2020.;

Održive mirovine

53. prima na znanje prijedlog preporuke za pojedine države u pogledu mirovinskih reformi za mnoge države članice; izražava žaljenje zbog toga što donesene preporuke Komisije u zelenim i bijelim knjigama o mirovinama ne upućuju na preporuke Parlamenta; ističe da mirovinske reforme zahtijevaju nacionalnu političku i socijalnu koheziju te da su uspješne samo ako se o njima pregovaralo sa socijalnim partnerima;
54. ističe potrebu za provođenjem potrebnih reformi za jamčenje održivosti mirovinskih sustava; vjeruje da je moguće povisiti stvarnu dobnu granicu za odlazak u mirovinu bez povećanja obvezne dobne granice za odlazak u mirovinu smanjenjem broja ljudi koji napuštaju tržište rada ranije; vjeruje da mirovinske reforme moraju pratiti politike koje ograničavaju pristup programima ranog odlaska u mirovinu i drugim putovima ranog izlaska s tržišta rada, razvijaju mogućnosti zapošljavanja za starije radnike, jamče pristup cjeloživotnom učenju, uvode politike za naknadu poreza stavljajući na raspolaganje poticaje za dulje zaposlenje i podupiru aktivno, zdravo starenje kako bi se uspješno povećala učinkovita dobna granica za odlazak u mirovinu;
55. izražava zabrinutost zbog rizika od neodgovarajućih mirovina za generaciju mladih Europljana koji su trenutačno nezaposleni ili im je radno mjesto nesigurno te koji će se suočiti s sve višom dobnom granicom za odlazak u mirovinu i razdoblja povećanog izračuna mirovina;

Europski socijalni stabilizatori

56. primjećuje da su socijalna zaštita i socijalna politika, posebno naknade za nezaposlenost, minimalna potpora prihodima i progresivno oporezivanje, prvotno pomogli smanjiti dubinu recesije i stabilizirali tržišta rada i potrošnju; međutim, naglašava da se kapacitet tih ključnih gospodarskih i socijalnih stabilizatora smanjio na apsolutni minimum zbog mjera štednje u onim državama članicama u kojima su stabilizatori najviše potrebni; primjećuje da su dohotci kućanstava i domaća potražnja posljedično slabije zaštićeni, što je produbilo recesiju u dotičnim državama;
57. naglašava da socijalne politike i socijalni standardi kao čimbenike prilagodbe često upotrebljavaju oni članovi EMU-a koji doživljavaju negativne gospodarske šokove; primjećuje da su takve unutarnje devalvacije imale drastične socijalne posljedice za države s nacionalnim sustavima socijalne skrbi i na njihove državljane, uzrokujući socijalnu krizu u mnogim državama članicama;
58. žali što godišnji pregled rasta za 2014. ne navodi Europske socijalne stabilizatore; naglašava važnost ove vrste mehanizma u kontekstu ograničenog predaha za nacionalne proračune u EMU-u; podsjeća na važnost takvih stabilizatora pri bavljenju asimetričnim šokovima, izbjegavanju prekomjernog iskorištavanja država s nacionalnim sustavom

socijalne skrbi, a time i jačanju održivosti EMU-a kao cjeline; ponovno poziva Komisiju da predstavi zelenu knjigu o automatskim stabilizatorima u eurozoni;

59. poziva Europsko vijeće u prosincu 2013. da odredi konkretne korake prema naprijed u pogledu izgradnje istinskog socijalnoj stupa i stupa zapošljavanja kao dijela EMU-a na temelju zajedničke metode te da dodatno razradi načine uvođenja europskog sustava naknada za nezaposlene kao automatskog stabilizatora za eurozonu;

DEMOKRATSKA LEGITIMNOST I SOCIJALNI DIJALOG MORAJU SE OJAČATI

60. naglašava da se sve reforme tržišta rada trebaju temeljiti na pojačanoj koordinaciji socijalnog dijaloga na razini EU-a;
61. naglašava da je Trojka potvrdila da su sudjelovanje visokokvalitetnih socijalnih partnera i snažan socijalni dijalog, uključujući na nacionalnoj razini, ključni za uspjeh tih reformi, te da se posebno u reformama EMU-a treba ojačati uloga socijalnih partnera u novom postupku gospodarskog upravljanja, posebno Europski semestar; pozdravlja prijedlog Komisije za snažnije uključenje socijalnih partnera u postupak Europskog semestra, između ostaloga, u okviru Odbora za socijalni dijalog prije godišnjeg usvajanja godišnjeg pregleda rasta;
62. poziva Europsko vijeće i države članice da osiguraju veće sudjelovanje nacionalnih i regionalnih parlamenata, socijalnih partnera, javnih tijela i civilnih društava u provedbi i praćenju smjernica politike u okviru strategije Europa 2020. i njezin postupak gospodarskog upravljanja radi osiguravanja vlasništva; poziva Europsko vijeće i Komisiju da učinkovitije uključe praćenje i procjenu ciljeva strategije Europa 2020. za zapošljavanje, socijalnih ciljeva i ciljeva za obrazovanje u Europski semestar za 2014.;
63. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

**PRILOG PRIJEDLOGU REZOLUCIJE:
POSEBNE PREPORUKE KOJE USVAJA EUROPSKO VIJEĆE U SMJERNICAMA
POLITIKE**

Preporuka 1.: o socijalnim pokazateljima

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Komisija treba socijalne pokazatelje učiniti obvezujućima kako bi se osigurali jednaki uvjeti s pregledom stanja postupka utvrđivanja makroekonomske neravnoteže.

Komisija treba uključiti dodatne pokazatelje u pregled stanja, posebno razinu siromaštva djece, indeks dostojnog rada i europski indeks zanemarive naknade koja ne omogućuje preživljavanje kako bi se omogućila prikladna ocjena socijalnog stanja u Europi;

Komisija treba upotrijebiti socijalni pregled stanja ne samo kao analitički instrument nego i kao osnovu za razvoj konkretnih pokazatelja kako se države članice bore protiv nezaposlenosti ili je sprečavaju, smanjuju socijalnu nejednakost, promiču aktivno uključivanje i sprečavaju socijalni damping, koji bi tada ušli u izradu i provedbu preporuka za pojedine države za 2014.;

Vijeće treba odrediti konkretna mjerila zapošljavanja i socijalne pokazatelje u obliku donje granice u pogledu socijalne zaštite u EU-u kako bi se potaknule pravodobne aktivacijske mjere na razini EU-a;

Preporuka 2.: Euroskupina na razini ministara za zapošljavanje i socijalna pitanja

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Euroskupina se treba sastati na razini ministara za zapošljavanje i socijalna pitanja prije Euro sastanaka kako bi se socijalna pitanja i pitanja u vezi sa zapošljavanjem bolje integrirala u rasprave i odluke tijela eurozone te kako bi pridonijela sastancima čelnika država i vlada eurozone;

Preporuka 3.: Pakt o povećanju ulaganja i produktivnosti u EU-u

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Komisija se treba aktivnije usredotočiti na ponovno poticanje unutarnje potražnje koja je i dalje zaustavljena i koja će biti ključna za otvaranje održivih radnih mjesta i produktivnosti te sprečavanje rizika od deflacije;

Komisija i Vijeće hitno trebaju uvesti koordinirani plan ambicioznog ulaganja te ubrzati financiranje kako bi se kratkoročno održali rast i kvalitetna radna mjesta, kao i srednjoročno potaknuo potencijal u skladu s ciljevima navedenima u strategiji Europa 2020. i Paktom za rast i zapošljavanje sklopljenim u lipnju 2012.

države članice trebaju štititi i promicati ulaganja u obrazovanje, istraživanje i inovacije. Poziva Komisiju da istraži i promiče potrebne reforme kako bi se isključila ta produktivna ulaganja iz deficitarnih ciljeva utvrđenih u pravilima EU-a kako bi ih se izoliralo u pogledu njihova potencijala za otvaranje rasta i radnih mjesta;

obveze utvrđene u Državnim reformskim programima 2014. moraju biti dovoljne za postizanje ciljeva strategije Europa 2020.

Države članice trebaju učinkovitije predvidjeti uporabu svojih nacionalnih proračuna za postizanje ciljeva strategije Europa 2020.

Europski fondovi

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

u pogledu ključne uloge koju ima kohezijska politika u razvoju nacionalnih programa u

okviru Europskog semestra, godišnji pregled rasta za 2014. treba se ponajprije usmjeriti na tu politiku; Komisija treba jamčiti da je dovoljna razina fondova EU-a posvećena postizanju ciljeva strategije Europa 2020.;

Komisija treba hitno reprogramirati neiskorištene strukturne fondove na račun programa za zapošljavanje mladih i MSP-ove. Poziva Komisiju da pronade posebna rješenja za one države s vrlo visokom stopom nezaposlenosti, koje će, zbog problema sa sufinanciranjem, biti prisiljene vratiti sredstva iz europskih fondova. U tom pogledu zahtijeva od Komisije da istraži mogućnost izuzimanja sudjelovanja država članica u sufinanciranju fondova EU-a ili programa, pod naslovom 1. „Održivi rast” višegodišnjega financijskog okvira, iz izračuna njihova strukturnog deficita kako je utvrđeno u dvostrukom paketu;

Komisija treba primijeniti načelo opskrbe na sva sredstva za razdoblje od 2014. do 2020. za one države članice koje imaju najvišu stopu nezaposlenosti i koje prolaze kroz postupke duboke fiskalne konsolidacije, posebno u pogledu programa za poticanje gospodarskog rasta, zapošljavanja i strateških ulaganja;

najmanje 25 % nacionalnih kohezijskih fondova treba upotrijebiti za određene programe u okviru Europskog socijalnog fonda u onim državama članicama s najvišom stopom nezaposlenosti i siromaštva.

Preporuka 4.: Kvalitetna radna mjesta i pristojne plaće radi povećanja produktivnosti

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Jedinični troškovi rada, troškovi proizvodnje i profitne marže

Europska komisija treba primijetiti da obnova europske konkurentnosti na temelju prekomjerne prilagodbe jediničnih troškova rada putem smanjenja plaća osjetno narušava kupovnu moć mnogih radnika EU-a, smanjuje dohotke kućanstava, obeshrabruje unutarnju potražnju i stoga dodatno povećava nezaposlenost i socijalnu isključenost, posebno u onim državama koje je kriza najjače pogodila; traži od Komisije da se ponovno bavi ovom situacijom.

Poprečna politika za obnovu konkurentnosti mora također uzeti u obzir strategije uz druge troškove proizvodnje, razvoj cijena i profitne marže;

Komisija treba slijediti uravnoteženiji izlazak iz krize i staviti ambiciju na preporuke ključnim državama s manevarskim prostorom za provedbu politike širenja povećanjem plaća, što će pomoći smanjiti prekomjerne pritiske deflacije na južnu Europu i izbjeći rizike od pogoršavanja neravnoteže rasta i otvaranja radnih mjesta u eurozoni;

Komisija treba primiti na znanje da trenutačna strategija poboljšanja vanjske konkurentnosti, pridonoseći pritiscima deflacije za sve države eurozone, istodobno minimizira predviđene neto rezultate u pogledu sve veće vanjske potražnje na račun unutarnje potražnje;

Pristojne plaće

Komisija treba predložiti mjere koje se bave nejednakošću i koje jamče pristojnu plaću. Poziva države članice na borbu protiv siromaštva unatoč zaposlenju provodeći politike tržišta rada koje nastoje osigurati zanemarivu naknadu koja ne omogućuje preživljavanje za one koji su zaposleni, što nije samo bitno za socijalnu koheziju i pravednost u društvu nego i za održavanje jakog gospodarstva.

Komisija treba istražiti smanjeni pritisak na plaće kroz programe za minimalne plaće koji omogućuju njihovu različitost u svakoj državi u pogledu njezina srednjeg udjela plaća i održavaju različite razine produktivnosti koje bi mogle omogućiti smanjivanje rizika od deflacije, smanjiti nejednakost, ograničiti nominalnu konkurentnost i trenutačnu neravnotežu računa;

Kvaliteta radnih mjesta

preporučuje jače naglašavanje kvalitete radnih mjesta u preporukama Komisije za pojedine države za 2014., što je ključno u gospodarstvu s velikim intenzitetom znanja radi promicanja visoke produktivnosti rada i brze inovacije na osnovi kvalificirane, prilagodljive, predane radne snage s pristojnim standardima zdravlja i sigurnosti, osjećajem sigurnosti i razumnim radnim vremenom. Smjernice politike trebaju se posebno usredotočiti s obzirom na pristup radnika temeljnom skupu radničkih prava koja su utvrđena u Ugovorima i ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo država članica;

boriti protiv stvaranja i širenja uvjeta za nesigurna radna mjesta i lažno obavljanje samostalne djelatnosti kako bi se osiguralo da osobe s ugovorima na određeno vrijeme ili pola radnog vremena ili koje obavljaju samostalnu djelatnost imaju odgovarajuću socijalnu zaštitu i pristup osposobljavanju;

osigurati učinkovitu provedbu Direktive o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja;

Preporuka 5.: Ponovno usmjeravanje na smanjenje privatnog duga koji je jedan od glavnih tereta za europski rast i otvaranje radnih mjesta

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Komisija treba primiti na znanje da je privatno razduživanje otežano prekomjernim usmjeravanjem na smanjenje javnog duga te poziva na uravnoteženiji pristup kako bi se izbjegao glavni teret za europski rast i radna mjesta;

države članice i Komisija trebaju izraditi mjere koje omogućuju pravilno restrukturiranje duga, posebno za kućanstva i MSP-ove, kako bi se omogućila održivost privatnog duga koji je preduvjet za ulaganje, rast i otvaranje radnih mjesta;

potiče Komisiju i države članice da učine pristup financiranju za MSP-ove apsolutnim prioritetom u sklopu svojih nacionalnih planova za rast; potiče države članice da omoguće jednostavan pristup europskim fondovima određenima u tu svrhu;

Komisija treba surađivati s državama članicama u otvaranju recikliranih instrumenata za odobrenje zajmova koje financira kombinacija službenih i privatnih resursa i/ili koje podupiru jamstva koja su izdale europske ustanove, kao što je Europska investicijska banka, radi hitne pomoći u obnovi likvidnosti kućanstava i MSP-ova;

poziva na jačanje alternativnih izvora financiranja privatnog sektora, kao što su snažne kooperativne ili javne razvojne banke koje mogu promicati usmjeravanje likvidnosti na realno gospodarstvo i prikladno financiranje projekta i razvoja;

Preporuka 6.: Reforme za povećanje kvalitetnog sudjelovanja na tržištu rada

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Nacionalni opći planovi i planovi za zapošljavanje mladih

Komisija treba učiniti obveznim predstavljanje nacionalnih općih planova i planova za zapošljavanje mladih u preporukama za države za 2014.;

Komisija treba uključiti kvalitetu radnog mjesta, osposobljavanje i pristup cjeloživotnom učenju, temeljna prava radnika i potporu mobilnosti na tržištu rada te obavljanje samostalne djelatnosti povećanjem sigurnosti za radnike u preporukama za pojedine države godišnjeg pregleda rasta za 2014.;

Reforme tržišta rada i aktivne politike tržišta rada

reforme tržišta rada trebaju se usredotočiti na povećanje produktivnosti rada i učinkovitosti radi poticanja gospodarske konkurentnosti EU-a i omogućivanja održivog rasta i otvaranja radnih mjesta, istodobno strogo poštujući sadržaj i duh europske socijalne stečevine i njezinih

načela; reforme tržišta rada trebaju se provesti na takav način da promiču kvalitetu radnih mjesta;

reforme tržišta rada trebaju uvesti unutarnju fleksibilnost kako bi se održala zaposlenost u vrijeme gospodarskog poremećaja i osigurati kvalitetu radnih mjesta, sigurnost promjena radnog mjesta, programe za naknadu za nezaposlenost koji se temelje na uvjetima aktivacije i povezani su s politikama reintegracije koje održavaju poticaje za zapošljavanje, istodobno osiguravajući pristojan dohodak, ugovorne dogovore koji sprečavaju segmentaciju tržišta rada, predviđaju gospodarsko restrukturiranje i osiguravaju pristup cjeloživotnom učenju; države članice trebaju izbjegavati uspostavu uvjeta koji poduzećima omogućuju isključivanje iz kolektivnih ugovora više razine i pregled sektorskih dogovora o plaći, što implicira izuzimanje velikog broja radnika iz ostvarivanja njihova prava na kolektivne pregovore države članice trebaju povećati pokrivenost i učinkovitost aktivnih politika tržišta rada u uskoj suradnji sa socijalnim partnerima;

Suočavanje s nesukladnostima vještina

bolje praćenje potreba za vještinama u određenim sektorima i/ili regijama i brzo ispravljanje nesukladnosti tih vještina.

Komisija i države članice trebaju surađivati u izradi Europske panorame vještina kako bi se pružio temeljit pregled vještina koje su potrebne EU-u.

Poticati suradnju i sinergije između sektora obrazovanja i osposobljavanja i poduzeća radi predviđanja potreba za vještinama i prilagodbe sustava obrazovanja i osposobljavanja potrebama tržišta rada s ciljem pružanja potrebnih vještina radnoj snazi i olakšavanja prijelaza iz obrazovnog sustava i osposobljavanja na tržište rada;

promicati pristup cjeloživotnom učenju svim dobnim skupinama, ne samo formalnim učenjem nego i razvojem neformalnog i informalnog učenja.

uspostaviti sustav provjere neformalnog i informalnog učenja do 2015. povezanoga s Europskim kvalifikacijskim okvirom;

Nezaposlenost mladih

poziva da Europski pakt za zapošljavanje mladih primijeni odavno usuglašene mjere te da nova sredstva i mjere osiguraju rješavanje nezaposlenosti mladih, smanjujući broj mladih koji su nezaposleni, ne školuju se i ne usavršavaju se (NEET), uzimajući u obzir kvalitativan aspekt dostojnog rada, potpuno poštujući temeljne standarde rada;

države članice trebaju hitno provesti programe Jamstva za mlade; i učinkovito uporabiti dostupna sredstva usmjeravajući aktivnosti na one u najtežem položaju.

Komisija i države članice trebaju ubrzati financiranje Jamstva za mlade u skladu s Međunarodnom organizacijom rada (ILO), koji je izračunao da je samo u eurozoni potrebna 21 milijarda EUR kako bi se proveo učinkovit program za borbu protiv nezaposlenosti mladih. Poziva Komisiju da Jamstva za mlade učini prioritetom te da poveća dostupan proračun u obećanom srednjoročnom pregledu VFO-a;

Komisija i Vijeće trebaju uzeti u obzir da i državama članicama u slučaju prekomjernog deficita osiguraju fiskalni prostor za iskorištavanje tih mjera, posebno privremenim izuzećem sufinanciranja mjera država članica za borbu protiv nezaposlenosti mladih iz izračuna prekomjernog deficita;

Komisija treba predložiti kvalitativni okvir za prakse koje, između ostalog, obuhvaćaju mjerila za pravednu plaću, ciljeve učenja, radne uvjete te sigurnosne i zdravstvene standarde; poziva Komisiju, države članice i europske socijalne partnere da ambiciozno primijene Savez za naukovanje;

Starije i dugoročno nezaposlene osobe

države članice trebaju razviti mogućnosti za zapošljavanje za starije radnike, jamčiti pristup

cjeloživotnom učenju, uvesti politike za naknadu poreza dajući poticaje za dulje zaposlenje i podupirati aktivno, zdravo starenje;

osobe koje su dugo nezaposlene trebaju dobiti potporu kroz otvaranje radnih mjesta i integriranih, aktivnih pristupa uključivanja, uključujući pozitivne aktivacijske poticaje, kao što su individualizirano usmjeravanje i program prelaska sa socijalne pomoći na posao, odgovarajući sustavi socijalnih povlastica i pristup kvalitetnim uslugama kako bi im se pružila potpora u ponovnom povezivanju s tržištem rada i u pristupu kvalitetnim radnim mjestima;

Žene

Komisija treba snažnije naglasiti na znatno povećanje sudjelovanja žena na tržištu rada, što je ključ u postizanju glavnog cilja strategije Europa 2020. za stopu zaposlenosti; pozvati na donošenje mjera, kao što su pristupačna skrb i dječja skrb, odgovarajući programi za roditeljski dopust te fleksibilnost u pogledu radnog vremena i mjesto rada;

države članice trebaju poštovati i poticati spolnu jednakost kao dio njihovih nacionalnih politika i Državnih reformskih programa;

Druge prioritetne skupine

države članice trebaju u svoje Državne reformske programe uključiti ključne mjere za zapošljavanje i socijalno uključivanje koje je usvojila Europska strategija za osobe s invaliditetom. Poziva Europsku komisiju da te mjere učini dijelom svojih preporuka za države za 2014.

Poziva na uključivanje usmjeravanja manjina u prioritete godišnjeg pregleda rasta za 2014., čije je sudjelovanje na tržištu rada ključno za postizanje glavnog cilja strategije Europa 2020. za stopu zaposlenosti; poziva Komisiju i države članice da riješe nisku razinu sudjelovanja na tržištu rada osoba koje pripadaju manjinama (npr. Romi)

Preporuka 7.: Poticanje dobrovoljne mobilnosti na tržištu rada

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Komisija treba razviti odgovarajuće mjere za revidiranje europskog zakonodavstva kako bi se jamčila prenosivost mirovinskih prava i razdoblje od najmanje tri mjeseca nastavka radničkih povlastica za vrijeme traženja zaposlenja u drugoj državi članici s obzirom na broj radnika, posebno mladih, koji napuštaju zemlju podrijetla i odlaze u druge zemlje EU-a u potrazi za zaposlenjem;

nadograditi Europski portal za radnu mobilnost (EURES) intenziviranjem i širenjem njezinih aktivnosti, a osobito promicanjem mobilnosti mladih; pozivati na izradu nacrtu određene strategije, stavljajući zajedno s državama članicama naglasak na činjenicu da mobilnost mora ostati dobrovoljna te da se napori u stvaranju radnih mjesta i mjesta osposobljavanja ne smiju time ograničiti;

Komisija treba istražiti mogućnost da članovi EMU-a surađuju u produbljenoj suradnji kako bi se brže i učinkovitije usvojilo zakonodavstvo koje potiče mobilnost na tržištu rada unutar EMU-a (npr. o prenosivosti dodatnih mirovinskih prava 24 ili usvajanju dogovora o suradnji između nacionalnih agencija za zapošljavanje EMU-a).

Preporuka 8.: Ususret pravednijem sustavu oporezivanja

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

države članice trebaju provesti reforme oporezivanja kako bi se smanjio pritisak na zaposlenike s niskom plaćom i drugim prihodom koji, prema Komisiji, ostaje visok i pokazuje rastući trend;

Komisija treba uzeti u obzir izvješće o oporezivanju Međunarodnog monetarnog fonda iz listopada 2013. kojim se utvrđuje kako postoji područje za bolje i progresivnije oporezivanje

kako bi se povećala legitimnost napora u pogledu konsolidacije, istodobno ulažući više napora u promicanje rasta i postupno uvodeći dodatni prihod;

države članice trebaju prebaciti porezno opterećenje s rada prema drugim oblicima održivog poreza, kao što je usklađeni porez na dobit, porez na financijske transakcije (FTT) i porez na emisije ugljika;

države članice trebaju usvojiti mjere koje pogoduju otvaranju radnih mjesta, kao što su reforme poreza na rad koje omogućuju poticaje na zapošljavanje, podupiru obavljanje samostalne djelatnosti i promiču poslovanje u strateškim sektorima;

oporezivanje rada, posebno kroz dobro ciljana privremena smanjenja doprinosa za socijalno osiguranje ili programe potpora za zapošljavanje za nove zaposlenike, posebno slabo plaćene i niskokvalificirane radnike, dugoročno nezaposlene i druge ranjive skupine, istodobno osiguravajući dalekosežnu održivost javnog mirovinskog sustava;

boriti se protiv neprijavljenog rada, lažnog obavljanja samostalne djelatnosti i porezne prevare, posebno u trenutačnom kontekstu fiskalne konsolidacije kako bi se zaštitili radnici i prihodi te osiguralo javno povjerenje u pravednost i učinkovitost poreznih sustava; promijeniti informalni i neprijavljeni rad u uobičajeno zaposlenje, između ostaloga, povećanjem kapaciteta inspekcija na tržištu rada.

Preporuka 9.: Siromaštvo i socijalna isključenost moraju se smanjiti

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

države članice trebaju pojačati sigurnosne mreže i osigurati učinkovitost socijalnih sustava te ulagati u preventivne mjere;

poticati Komisiju da uzme u obzir učinak programa ekonomske prilagodbe za napredak u ostvarivanju glavnih ciljeva strategije Europa 2020. u onim državama članicama koje su suočene s financijskim teškoćama te da dogovori izmjene usmjerene na usklađivanje programa prilagodbe s ciljevima strategije Europa 2020.;

Preporuka 10.: Održive mirovine

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

Komisija i države članice trebaju uzeti u obzir preporuke Parlamenta o mirovinama u zelenim i bijelim knjigama;

mirovinske reforme zahtijevaju nacionalnu političku i socijalnu koheziju te mogu biti uspješne samo ako se o njima pregovaralo sa socijalnim partnerima;

Kako bi se jamčila održivost mirovinskih sustava: moguće je povisiti stvarnu dobnu granicu za odlazak u mirovinu bez povećanja obvezne dobne granice za odlazak u mirovinu smanjenjem broja ljudi koji napuštaju tržište rada ranije; vjeruje da mirovinske reforme moraju pratiti politike koje ograničavaju pristup programima ranog odlaska u mirovinu i drugim putovima ranog izlaska s tržišta rada, razvijaju mogućnosti zapošljavanja za starije radnike, jamče pristup cjeloživotnom učenju, uvode politike za naknadu poreza stavljajući na raspolaganje poticaje za dulje zaposlenje i podupiru aktivno, zdravo starenje kako bi se uspješno povećala učinkovita dobna granica za odlazak u mirovinu;

uspješno povećala učinkovita dobna granica za odlazak u mirovinu;

Preporuka 11.: Europski socijalni stabilizatori

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

države članice EMU-a koje se suočavaju s negativnim gospodarskim šokovima ne smiju upotrebljavati socijalne politike i socijalne standarde kao faktore prilagodbe;

Komisija treba predstaviti Zelenu knjigu o automatskim stabilizatorima u eurozoni kako bi se olakšalo suočavanje s asimetričnim šokovima, izbjeglo prekomjerno iskorištavanje država s

nacionalnim sustavima socijalne skrbi i tako ojačala održivost EMU-a kao cjeline; poziva Europsko vijeće u prosincu da odredi konkretne korake prema naprijed u pogledu izgradnje istinskog socijalnog stupa i stupa zapošljavanja kao dijela EMU-a na temelju zajedničke metode te da dodatno razradi načine uvođenja europskog sustava naknada za nezaposlene kao automatskog stabilizatora za eurozonu

Preporuka 12.: Demokratska legitimnost i socijalni dijalog moraju se jačati

Europski parlament smatra da godišnje smjernice politike koje usvaja Europsko vijeće na temelju godišnjeg pregleda rasta trebaju težiti sljedećemu:

sve se reforme tržišta rada trebaju temeljiti na pojačanoj koordinaciji socijalnog dijaloga na razini EU-a;

jamčenje i jačanje sudjelovanja socijalnih partnera i snažnog socijalnog dijaloga, također na nacionalnoj razini, ključno je za uspjeh reformi, a posebno u reformama EMU-a, uloga socijalnih partnera u novom gospodarskom upravljanju, posebno u Europskom semestru provesti prijedlog Komisije za snažnije uključenje socijalnih partnera u postupak Europskog semestra, između ostaloga, u okviru Odbora za socijalni dijalog prije godišnjeg usvajanja godišnjeg pregleda rasta;

Europsko vijeće i države članice trebaju osigurati bolje sudjelovanje nacionalnih i regionalnih parlamenata, socijalnih partnera, javnih tijela i civilnih društava u provedbi i praćenju smjernica politike u okviru strategije Europa 2020. i njezina postupka gospodarskog upravljanja radi osiguravanja vlasništva;

Europsko vijeće i Komisija trebaju učinkovitije uključiti praćenje i procjenu ciljeva za zapošljavanje, socijalnih ciljeva i ciljeva za obrazovanje strategije Europa 2020. u Europski semestar za 2014.;